

**Welkom in
de wereld
van GMB**

**Ontwikkelingen
TDH en sliblijn
Venlo**

Marc Bennenbroek

GMB

- Familiebedrijf
- 1963 opgericht
- 343 medewerkers
- Omzet € 107 miljoen
- Kernactiviteit: Duurzame oplossingen op het gebied van water, bio-energie en grondstoffen
- Zes clusters

GMB BioEnergie

- Inzamelen
- Ontwateren
- Vergisten
- Biologisch drogen
- Nutriëntenterugwinning
- Energie uit reststromen

Reststoffen
als bron van
energie

Zutphen

Tiel

Lichtenvoorde

Venlo

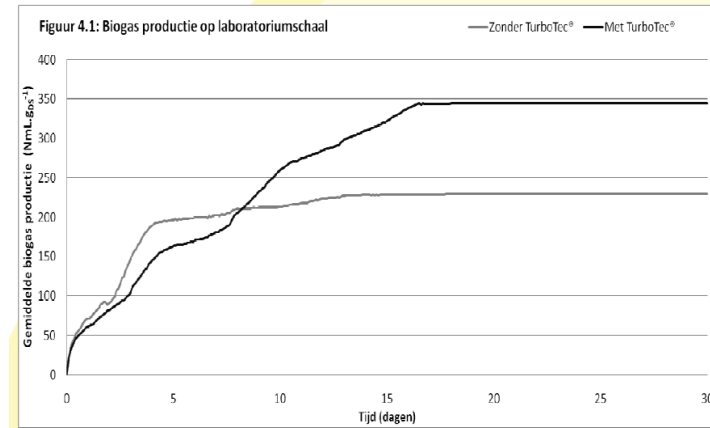
Energiefabriek Venlo

- Verwerking 7.000 ton droge stof afkomstig van drie waterzuiveringen.
- Thermische DrukHydrolyse (TDH), vergisting, ontwatering, stoom- en elektriciteitsopwekking
- ontwerp, realisatie, beheer en onderhoud door GMB

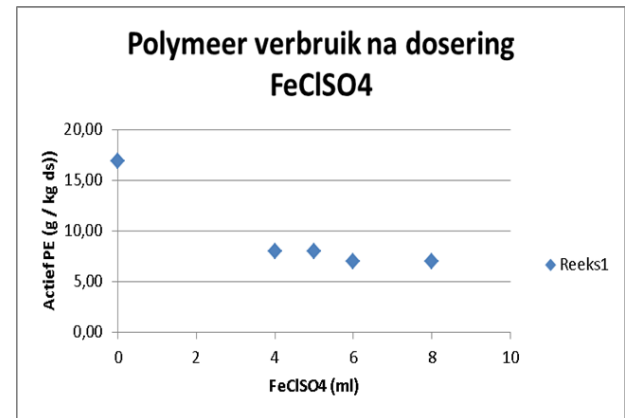
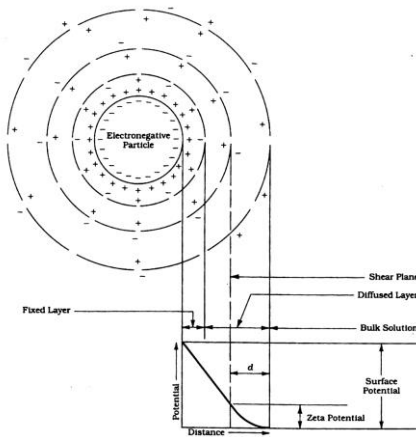
Effecten TDH op ontwatering

- Wat doet TDH met slib
  - Effecten op vergisting
    - Lagere viscositeit
    - Hogere d.s.-% in gisting mogelijk
    - Verhoogd gasproductie
    - Snelle afbraak, korte verblijftijd
    - Hogere gehalten PO₄-P, NH₄-N in gisting
  - Effecten op eindontwatering
    - Hoger d.s.-% eindontwatering mogelijk (22% → 28%)
    - PE-verbruik vergelijkbaar
    - Rejectiewater bevat meer N en P
    - Verhoogde dosering Fe op waterlijn noodzakelijk

Effecten ijzerdosering op ontwatering

- Oude situatie in Venlo: Fe dosering op waterlijn, 1000 ton/jaar
- Proeven op labschaal (2014)
- Pilotopstelling (2015)
- Ombouw naar Fe dosering op sliblijn
- Sinds voorjaar 2016 operationeel

Uitvoering

- Dosering obv $\text{PO}_4\text{-P}$ gehalte in digestaat
- 1,2 mol Fe^{3+} /mol $\text{PO}_4\text{-P}$
- Dosering en menging in tussenbuffer
- Reactietijd ca. 1 uur
- Schuimvorming en gasontwikking vraagt extra volume

Effecten ijzerdosering op ontwatering:

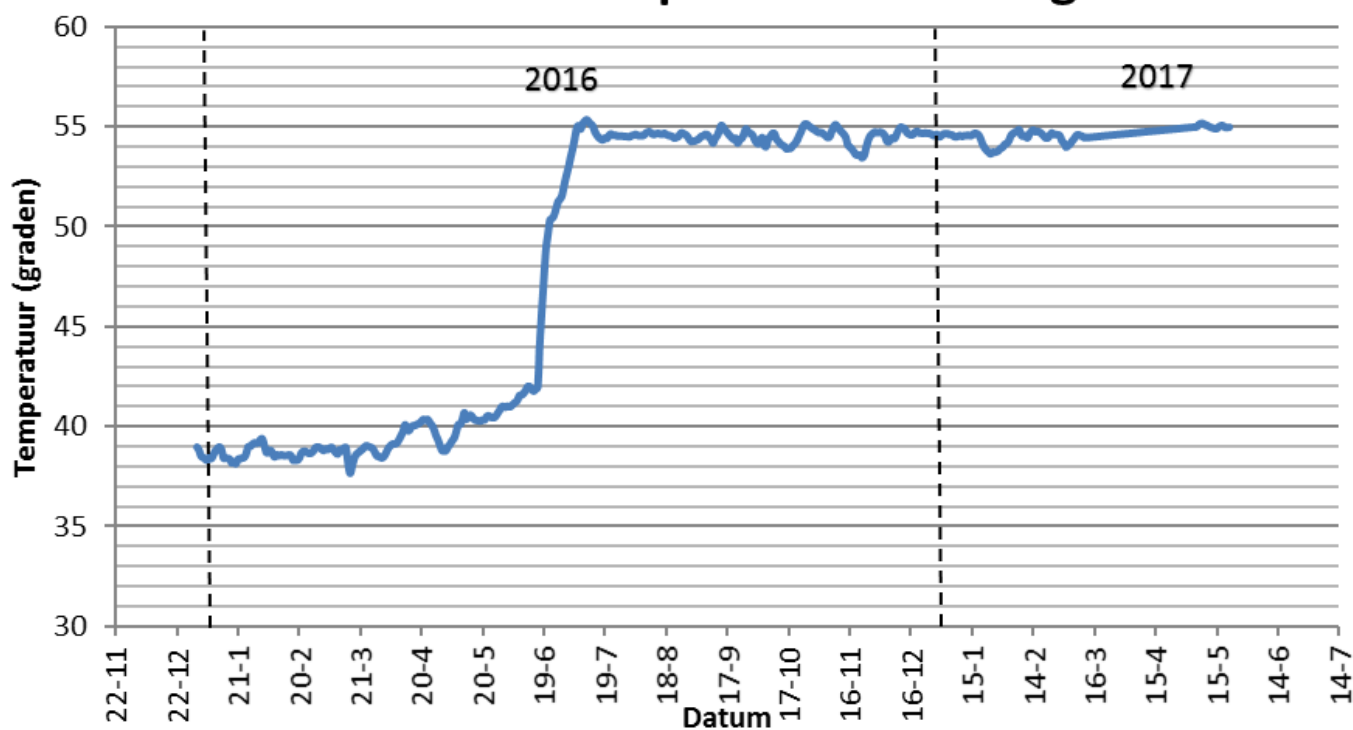
- pH digestaat wordt lager
- Lager PE-verbruik: - 25%
- d.s.-% verandert niet/nauwelijks (grafiek, voor na ibs)
- Hogere zoutgehaltes in centraat (ca. 1% d.s.) (idem)
- Vastlegging PO₄-P met ijzer, afvoer met slibkoek
- Verlaagd PO₄-P gehalte in centraat
- IJzerhydroxides leveren extra slibkoek op
- Verhoogd PO₄-P-gehalte in digestaat... in Venlo
- Kosteneffectiviteit hangt af van situatie/referentie

Thermofiele gisting in Venlo

- Waarom?
- Hoe is dit uitgevoerd
  - plan van aanpak
  - risico's en beheersmaatregelen
- Uitvoering

Temperatuur - Gisting

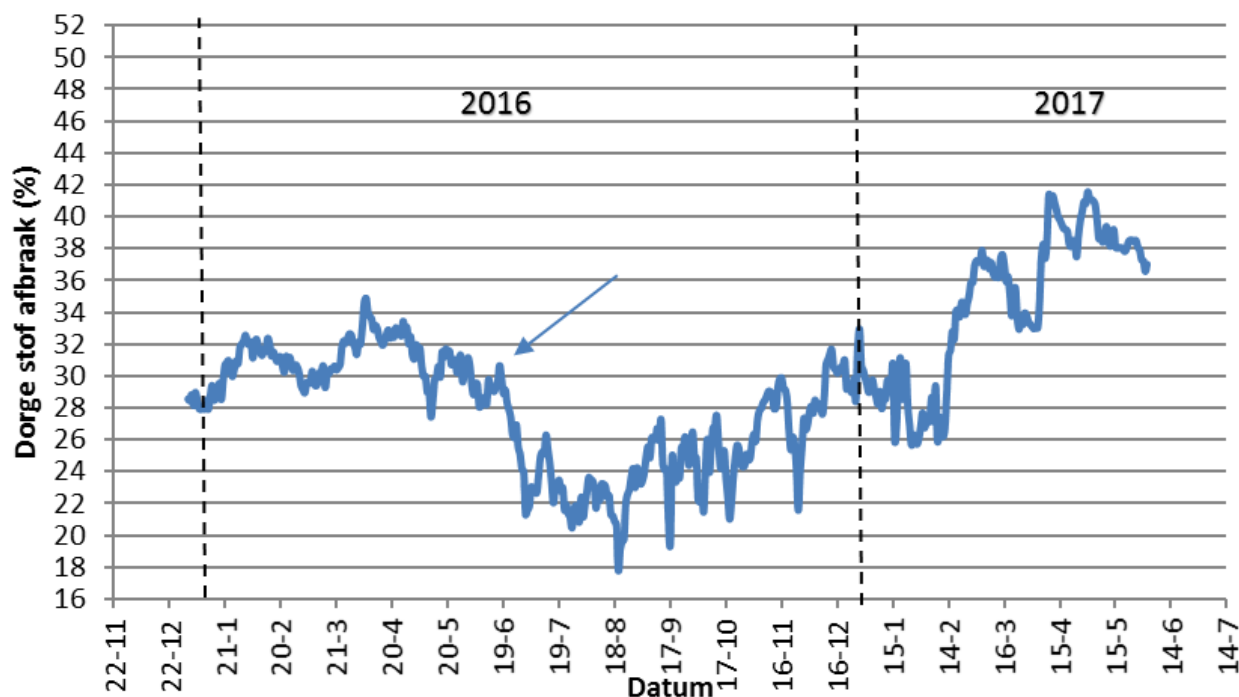

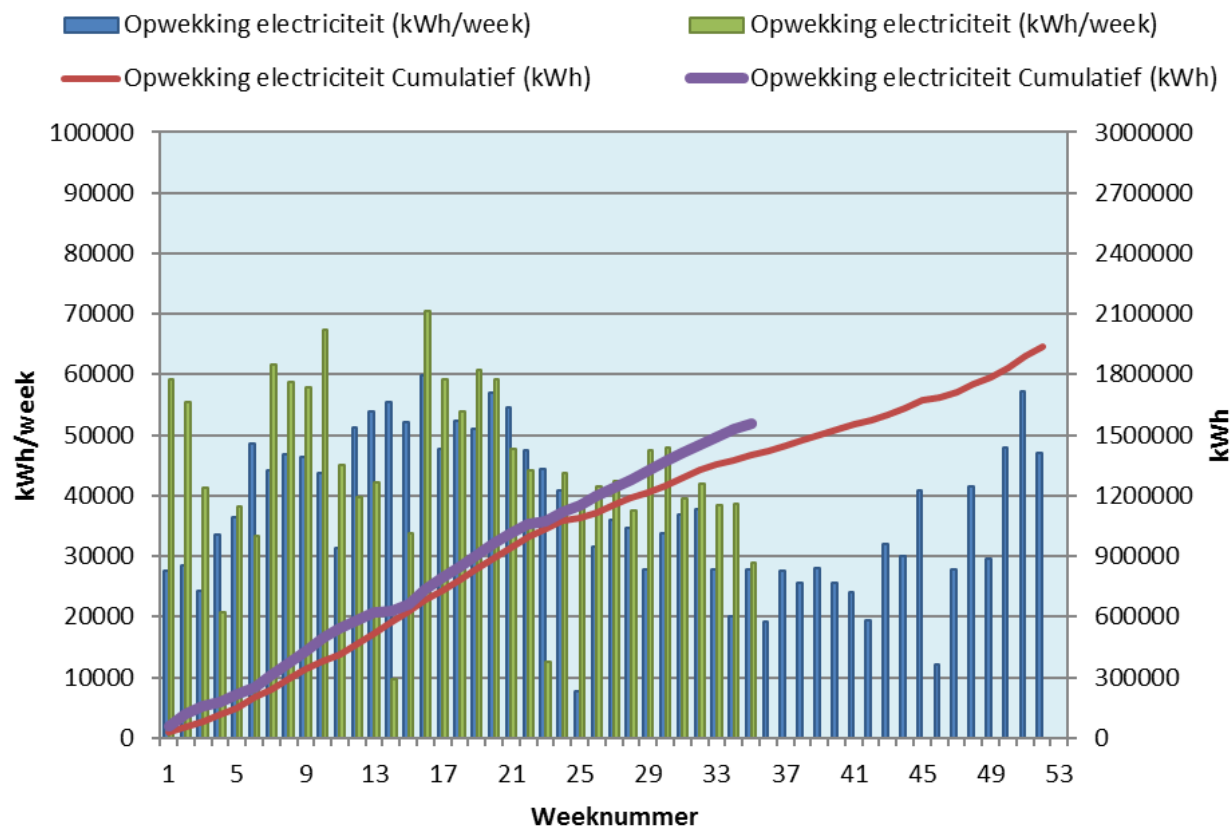
Effecten

- Verlaagde viscositeit in gisting
- Stabiele bedrijfsvoering
- Meer schuimontwikkeling in gisting: hogere antischuimdosering
- Extra d.s.-afbraak?

drogestof afbraak vergisting Venlo

Elektriciteit - opgewekt

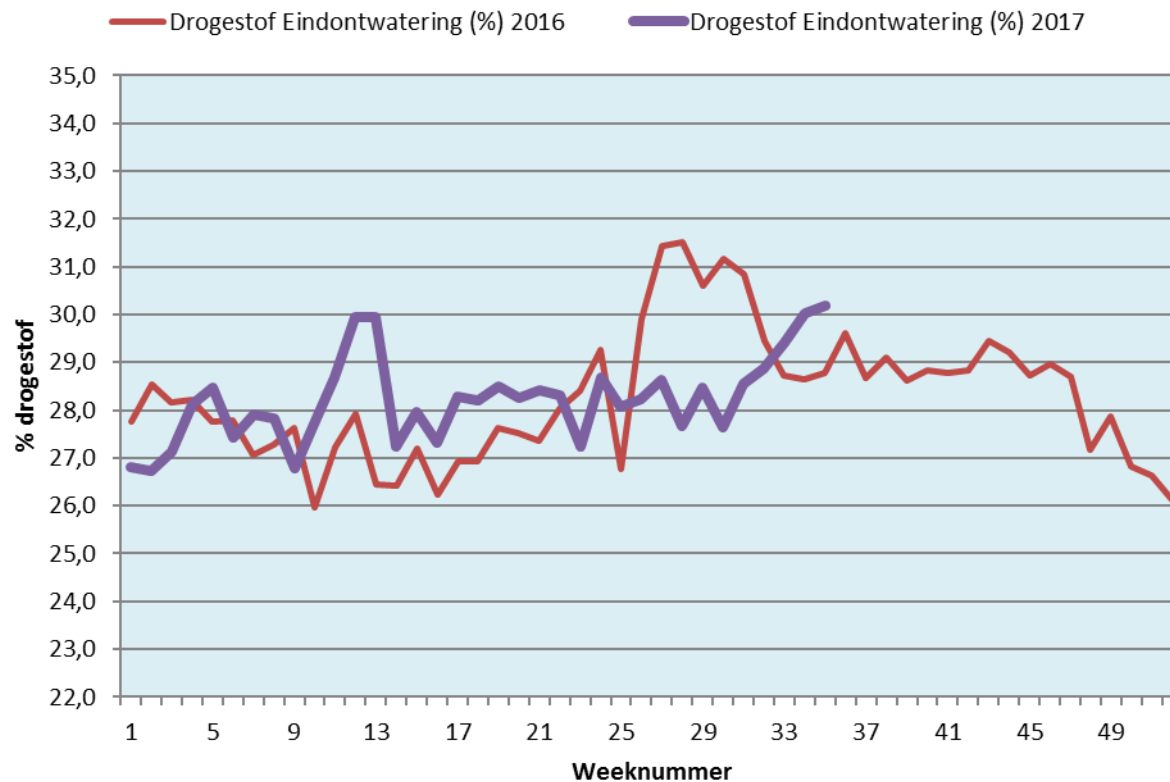

Effecten

- Verlaagde viscositeit in gisting
- Stabiele bedrijfsvoering
- Meer schuimontwikkeling in gisting: hogere antischuimdosering
- Extra d.s.-afbraak?
- Geen substantiële verbetering eindontwatering

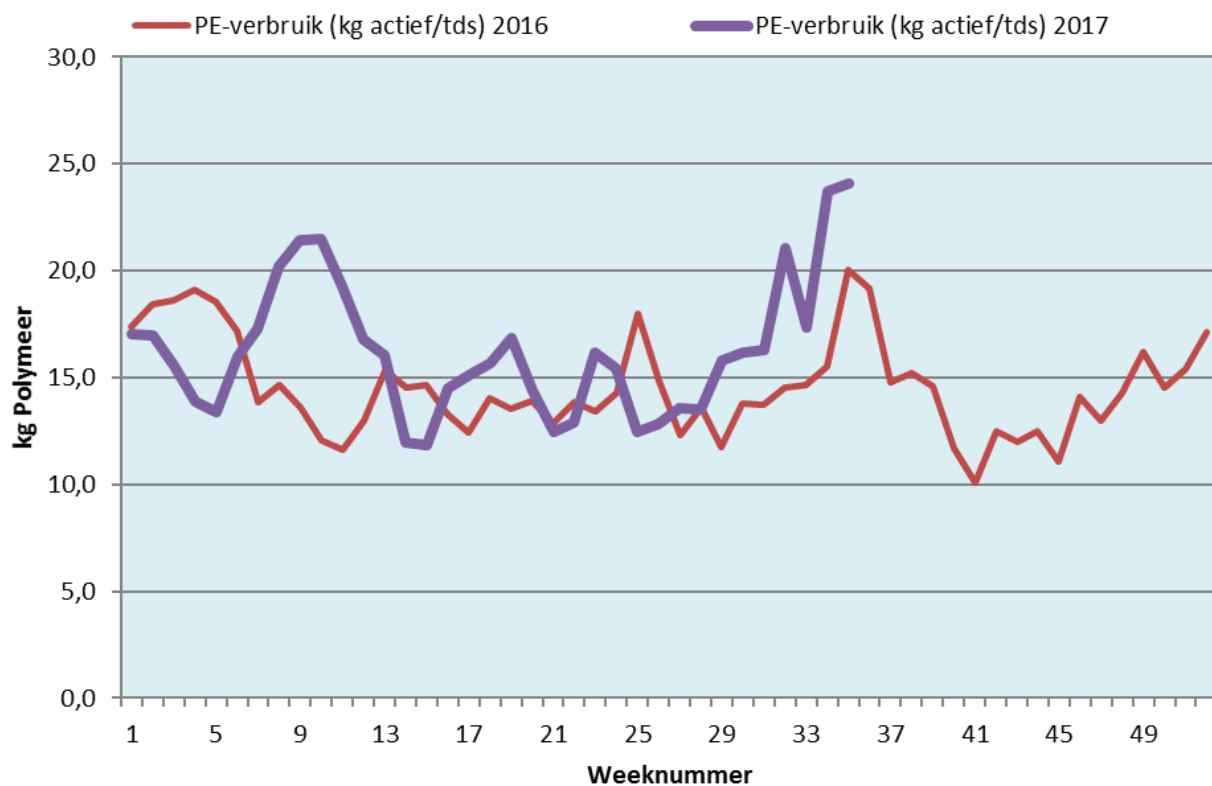
% d.s. slibkoek

Effecten

- Verlaagde viscositeit in gisting
- Stabiele bedrijfsvoering
- Meer schuimontwikkeling in gisting: hogere antischuimdosering
- Extra d.s.-afbraak?
- Geen substantiële verbetering eindontwatering
- Restgasontwikkeling silosilo is verdwenen
- PE-verbruik vergelijkbaar
- Centraatkwaliteit: hogere P en N gehalten

Polymeer Eindontwatering

Tot slot...

VRAGEN?

Dank voor uw aandacht | www.gmb.eu